

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Lenky Severové a soudkyně JUDr. Ilony Lövyové a Mgr. Daniely Teterové ve věci

žalobců: a) **Max K.**, narozený dne xxx
b) **Alžběta K.**, narozená dne xxx
oba bytem xxx
oba zastoupení advokátem JUDr. Petrem Prokopiusem
sídlem Lidická 792/17, 746 01 Opava

proti
žalovaným: 1. **Jana B.**, narozená dne xxx
bytem xxx
2. **Marie M.**, narozená dne xxx
bytem xxx
obě zastoupeny advokátkou Mgr. Pavlínou Plačkovou
sídlem Poštovní 1794/17, 702 00 Ostrava-Moravská Ostrava

o určení vlastnictví k nemovitým věcem

o odvolání žalobců proti rozsudku Okresního soudu v Opavě ze dne 4. 5. 2018,
č. j. 12 C 108/2015-229

takto:

- I. Rozsudek okresního soudu se v odstavci I. výroku **potvrzuje**.
- II. V odstavci II. výroku se rozsudek okresního soudu **mění** takto:

- III. Žalobci jsou povinni společně a nerozdílně zaplatit na nákladech řízení 1. žalované 57.913 Kč a 2. žalované 51.561 Kč, do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku, advokátce žalovaných.
- IV. Žalobci **jsou povinni** zaplatit společně a nerozdílně na nákladech odvolacího řízení 1. žalované 6.907 Kč a 2. žalované 6.907 Kč, do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku, advokátce žalovaných.

Odůvodnění:

- Okresní soud napadeným rozsudkem zamítl žalobu na určení, že ve společném jmění manželů - žalobců jsou nemovité věci zapsané v katastru nemovitostí u Katastrálního úřadu pro Moravskoslezský kraj, Katastrálního pracoviště Opava na listu vlastnictví č. xxx pro obec a katastrální území xxx, okres Opava, a to pozemky parc. č. xxx - zahrada, parc. č. xxx - zastavěná plocha a nádvoří, jehož součástí je stavba č. p. xxx, způsob využití rodinný dům, která na něm stojí, parc. č. xxx - trvalý travní porost, parc. č. xxx - trvalý travní porost, parc. č. xxx - orná půda a parcela č. xxx - orná půda (odstavec I. výroku) a žalobcům uložil povinnost zaplatit společně a nerozdílně žalovaným náklady řízení ve výši 110.320 Kč k rukám právní zástupkyně žalovaných do tří dnů od právní moci rozsudku (odstavec II. výroku).
- Proti rozsudku podali oba žalobci včasné odvolání, v němž vyjádřili nesouhlas se závěrem okresního soudu, a to, že žalobci neformulovali v odstoupení od darovací smlouvy ze dne 20. 7. 2015 konkrétní skutečnosti, ze kterých dovozují hrubé porušení dobrých mravů, přičemž tento nedostatek okresní soud spatřoval v tom, že žalobci v této listině neuvedli, kdy ke konkrétním jednáním uváděným jako hrubé porušení mravů žalovanou 1. mělo dojít, takže nebylo možno zjistit, kdy obdarovaná dárci ublížila, případně, kdy obdarovaná získala vědomost o důvodu pro odvolání daru a zda jsou splněny podmínky stanovené ustanovením § 2075 odst. 1 o. z., tedy zda dar byl odvolán do jednoho roku ode dne, kdy taková právní skutečnost nastala. Dle názoru žalobců jsou popsána jednání žalované 1. označena dostatečně určitě, oběma stranám muselo být zřejmé, o jaká jednání se jedná a kdy k nim došlo. Z lékařských zpráv, kterými soud provedl důkaz vyplynulo, že žalobce a) se podrobil dne 27. 8. 2013 operaci páteře, oba žalobci se v období od 27. 2. 2013 do 2. 7. 2014 léčili se šedým zákalem, dne 15. 8. 2014 byl žalobce a) hospitalizován na neurologii v MNO Ostrava, dne 10. 12. 2014 se oba žalobci podrobili na klinice Lexum v Ostravě vyšetření očí. Ke všem těmto vyšetřením a úkonům potřebovali žalobci zajištění převozu do nemocnice a zpět. Vždy byli žalovanou 1. odmítnuti. O tom svědčí i její obrana, že tyto převozy odmítala proto, že je nebyla schopna pro své psychické onemocnění osobně provést. Je zcela zřejmé, kdy k jednání žalované 1. došlo a o jaké jednání se jednalo. Obrana žalované 1. nemůže obstát, pokud jde o důvody neprovedení uvedených převozů, neboť jak bylo prokázáno žalovaná 1. v té době sama do práce dojížděla svým automobilem, do nemocnice převezla i matku svého manžela. Žalobci mají za to, že v případě důvodné indispozice žalované 1. jí nic nebránilo obstarat převoz žalobců jiným způsobem, případně mohla zajistit, aby odvoz provedl její manžel. To žalovaná 1. nečinila a na žalobcích ponechala, aby si své potíže řešili sami bez její pomoci. Dále žalobci v odstoupení od darovací smlouvy a žádosti o vrácení daru uváděli, že: „Dále Ti nemůžeme odpustit, že jsi nás vykážala ze společných prostor, které dle smlouvy můžeme užívat a které jsme museli vystěhovat, v rozporu s darovací smlouvou jsi nám zakázala vstupovat na některé části pozemku (zákaz vstupu na travnatou plochu na zahradě, kudy se chodilo ke skleníku), odepíráš nám spoluužívání zemědělských pozemků (necháváš si celý deputát za nájem pozemků), vykážala jsi nás z části společných prostor (prádelny), čímž nám způsobuješ psychické i fyzické utrpení, když musíme v našem věku s prádelním košem chodit po pro nás hůře schůdných schodech z balkónu, případně mnohem delší trasou okolo baráku hlavním vchodem, přes naši žádost nenechala jsi

upravit nástup na první schod hlavního schodiště, který je obtížně dostupný pro Tvoji matku, která používá berle (výška schodu je 30 cm, kdy podle normy ČSN 74 3001 schody mají mít výšku od 15 do 18 cm), v rozporu s darovací smlouvou odpíráš přístup do společných prostor (zamykání sklepů)“. Je tedy zřejmé, že stav, v němž žalobci spatřovali závadné chování žalované 1. trvalo i k datu odvolání daru, neboť k tomuto datu jim žalovaná 1. vstup do společných prostor odpírala stejně jako vstup na pozemky, sklepy byly žalovanou 1. uzamčeny a nástup na první schod hlavního schodiště zůstal neopraven. Důvody pro odvolání daru proto byly uvedeny dostatečně konkrétně. Vedle toho žalobci žalobu doplnili podáním ze dne 20. 9. 2016, kterým zcela konkrétně uvedli dny, kdy jim žalovaná 1. v 17 případech odepřela pomoc. Poukázali na nálezný Nejvyššího soudu sp. zn. 22 Cdo 1620/2001, s tím, že jde o návrh učiněný za účinnosti občanského zákoníku č. 40/1964 Sb., je na místě v tomto případě užít interpretačních pravidel uvedených v § 555 a § 556 obč. zák. zákona č. 89/2012 Sb., které v daném případě umožňují též závěr. Co do skutků uvedených v jejich podání ze dne 20. 9. 2016 byl případný nedostatek neurčitosti co do časového určení zcela zhojen. Žalobci mají za to, že napadeným rozsudkem byl porušen zákon v jeho ustanoveních § 555 a § 556 obč. zák., když jimi učiněné odvolání daru bylo dodatečně konkrétní a přezkoumatelné. Žalobci mají za to, že byly prokázány skutečnosti, pro které žalobci dar odvolali, a to výpověďmi svědků Stanislava K., Ing. Milana K., Ing. Jitky K. a Jana R. Jde zejména o bránění ve vstupu do společných prostor v domě a na pozemky a odmítání opravy schodu na vstupu do domu. Naopak žalovaná 1. ohledně svých tvrzení nic neprokázala, neboť pokud jde o svědky Lukáše B., Rostislava B. a Tomáše Ř., tito k uvedeným okolnostem vlastně nic neuvedli. Svědkyně Ing. Věra Z. a Táňa R. o věci ví pouze z vyprávění žalované 1. Žalobci poukazují nejen na četnost uvedených skutků, ale i na dobu jejich trvání. Byť není v jednotlivých případech prokázáno, kdy vlastně bylo s vytýkaným chováním započato, bylo prokázáno, že šlo o chování trvajících po delší dobu nejen k datu odebrání daru, ale i po podání žaloby v této věci. Žalobci mají za to, že prokázali i odmítání žalované 1. vozit je k lékaři. Její námitka, že se žalobce a) mohl k lékaři vozit sám, nemůže obstát, když byl operován a léčen pro šedý zákal a tedy přirozeně nemohl automobil řídit, svědčí o tom, že žalovaná 1. neměla o stavu žalobců žádnou představu. Závažnost chování žalované 1. je zvýšena tím, že nejde toliko o odpírání péče, kterou byla žalovaná 1. povinna poskytnout žalobcům jako svým rodičům, jejich tísni, ale jde i o porušování smluvního závazku, který na sebe převzala v souvislosti s poskytnutým darem, když se darovací smlouvou a smlouvou o zřízení věcného břemene zavázala poskytovat dárčům v době jejich stáří nebo jiných závažných případech náležitou pomoc a péči v souladu s dobrými mravy, a to tak, že jim zajistí veškeré potřeby pro slušný život podle svých možností a vzájemné dohody s dárčí. Podle názoru žalobců je tak hrubé porušení dobrých mravů žalovanou 1. vůči žalobcům zcela prokázáno. Pokud soud takto provedené důkazy nevyhodnotil, pak jeho rozhodnutí je v rozporu s ust. § 132 o. s. ř. Odvoláním se domáhali změny napadeného rozsudku tak, že žalobě bude v celém rozsahu vyhověno.

3. Obě žalované ve vyjádření k odvolání navrhy, aby byl rozsudek okresního soudu potvrzen jako věcně správný. Se závěry okresního soudu se plně ztotožnily. Žalované od počátku řízení poukazovaly na to, že v odstoupení od darovací smlouvy ze dne 20. 7. 2015 učiněném ze strany žalobců a) a b) nebyly formulovány konkrétní skutečnosti specifikující důvody odstoupení od darovací smlouvy, jednalo se povětšinou toliko o obecné skutečnosti bez časového zařazení. Odkázaly na judikaturu Nejvyššího soudu, dle níž je nezbytné pro platné učinění jednání směřujícího k vrácení daru, aby byly dárce uvedeny zcela konkrétní skutečnosti, v nichž spatřuje hrubé porušení dobrých mravů vůči němu, a to z důvodu jejich přezkoumatelnosti, tedy zákonnosti a právní jistoty. Nedostatek konkretizace nelze nahradit doplňujícím podáním zástupkyně žalobců ze dne 20. 9. 2016, případně účastnickými či svědeckými výpověďmi, čestnými prohlášeními apod. Nedostatek konkretizace odstoupení od darovací smlouvy ze dne 20. 7. 2015 učiněném ze strany žalobců a) a b) nemohla odstranit ani podaná žaloba v této věci ze dne 9. 9. 2015, neboť ani v jejím obsahu nebyly blíže dotčené skutečnosti konkretizovány, pouze bylo odkázáno na učiněné odstoupení. Pro případ, že by se odvolací soud odchýlil od hodnocení okresním soudem žalované, zdůrazňují, že ve vztahu k zajištění pomoci žalobcům a) a b) ze strany žalované 1., jsou uvedeny

v odvolání zkreslené údaje. V řízení před okresním soudem nebylo prokázáno, že by žalovaná 1. odmítla poskytnout pomoc spočívající v odvozu žalobce a) nebo b) k lékaři. Dále bylo v rámci řízení před okresním soudem prokázáno lékařskými zprávami, že žalovaná 1. je od června 2015 v péči odborné ambulance psychiatrického oddělení Fakultní nemocnice v Ostravě a po tuto dobu není schopna se starat o své rodiče, neboť kontakt s nimi výrazně přispívá ke zhoršení zdravotního stavu a není z psychiatrického hlediska doporučen. Ze zprávy PhDr. Ilony K. ze dne 21. 10. 2015 bylo zjištěno, že žalovaná 1. je v psychologické péči této psycholožky od ledna 2015 pro prolongovanou reakci na stres, která se u ní rozvinula do depresivní symptomatologie, stresem je rodinný rozkol s rodiči. V rámci řízení před okresním soudem však nebylo prokázáno, že by z těchto zdravotních důvodů žalovaná 1. někdy odmítla žádost kteréhokoliv z žalobců o pomoc spočívající v obstarání odvozu k lékaři. V podrobnostech odkázaly na závěry okresního soudu s tím, že žalobci spolehlivě neprokázali existenci důvodů pro odstoupení od darovací smlouvy.

4. Po zjištění, že odvolání bylo podáno osobou oprávněnou, je včasné a přípustné, přezkoumal odvolací soud napadený rozsudek, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání dle ust. § 212a odst. 1, 3 a 5 o. s. ř. se závěrem, že odvolání není důvodné.
5. Pokud jde o závěr o skutkovém stavu, odvolací soud zcela odkazuje na skutkový stav, který okresní soud vzal za prokázaný a dle kterého s účinností ke dni 26. 6. 2003 žalobci darovali žalované 1. nemovitosti zapsané na LV č. xxx pro obec a k. ú. xxx, za současného zřízení věcného břemene pro žalobce jako dárce spočívající ve věcném břemenu doživotního bydlení v domě č. p. xxx v xxx a spoluužívání dalších nemovitostí - pozemků. Darování navazovalo na předchozí bezproblémové soužití žalobců a rodiny žalované 1., jakož i řadu let trvající velmi dobré vztahy. Ke zlomu ve vzájemných vztazích došlo v roce 2012, neshody se týkaly užívání společných prostor a pozemků, žalovaná 1. pocítovala, že ji žalobci nerespektují jako vlastníka nemovitosti. Žalobci trpí řadou zdravotních problémů, s ohledem na svůj věk očekávali od žalované 1. výraznější pomoc, větší zájem. Poté, co došlo ke zhoršení psychického stavu žalované 1., která byla v důsledku toho i hospitalizována, se žalovaná 1. a její manžel rozhodli pro zajištění jiného bydlení. Dne 14. 1. 2014 uzavřeli kupní smlouvu, na základě které se stali spoluvlastníky pozemku v k. ú. Závada u Hlučína. Po dalším vyhrocení vztahů začala žalovaná 1. jednat se žalobci o finanční kompenzaci za zpětný převod domu a jeho rekonstrukci, obrátila se i na svého bratra, k dohodě nedošlo. Žalobci opakovaně uplatnili nárok na vrácení daru, podáním ze dne 20. 7. 2015 (po zpětvzetí předchozí žaloby) opětovně odstoupili od darovací smlouvy a vyzvali žalovanou 1. k vrácení darovaných nemovitostí. Žalovaná 1. po odstoupení od darovací smlouvy ze strany žalobců převedla nemovitosti na žalovanou 2., a to uzavřením kupní smlouvy ze dne 30. 9. 2015.
6. Při právním posouzení věci odvolací soud postupoval dle ust. § 3028 odst. 3 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, podle dosavadních předpisů, tedy podle zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník účinný do 31. 12. 2013 (dále jen „obč. zák.“). Odvolací soud posoudil nárok žalobců na rozdíl od okresního soudu dle ust. § 630 obč. zák.
7. Jelikož se jedná o vlastnické právo k nemovitostem, které se zapisuje do katastru nemovitostí, je dán naléhavý právní zájem dle ust. § 80 o. s. ř. na požadovaném určení (srovnej rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 22Cdo 1968/2000).
8. Na rozdíl od okresního soudu má však odvolací soud za to, že žalovaná 1. poté, kdy převedla nemovitosti na žalovanou 2., již ve sporu není pasivně legitimována, neboť již není v katastru nemovitostí zapsána jako vlastníka nemovitostí.
9. Podle § 630 obč. zák. dárce se může domáhat vrácení daru, jestliže se obdarovaný chová k němu nebo členům jeho rodiny tak, že tím hrubě porušuje dobré mravy.
10. Dle odborné literatury i soudní praxe (srovnej např. usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 33 Cdo 5936/2016, ze dne 19. 7. 2017) k zániku darovacího vztahu, tj. k obnově vlastnictví dárce k věci, dojde na základě dvou právních skutečností, a to hrubého porušení dobrých mravů

obdarovaných vůči dárci nebo členům jeho rodiny a jednostranného právního úkonu dárce adresovaného obdarovanému směřujícího k vrácení daru. I pro tento jednostranný adresovaný právní úkon platí, že musí splňovat náležitosti požadované občanským zákoníkem pro právní úkon obecně (§ 34 a násl. obč. zák.). K platnosti právního úkonu dárce směřujícího k vrácení daru z hlediska jeho určitosti je nezbytné, aby v něm dárce uvedl konkrétní skutečnosti, v nichž spatřuje hrubé porušení dobrých mravů obdarovaným vůči němu nebo členům jeho rodiny. Pouze za této situace při současném splnění zákonných předpokladů podle § 630 obč. zák. nastanou zamýšlené právní účinky jednostranného hmotněprávního úkonu dárce, tj. zrušení darovací smlouvy a obnovení jeho vlastnictví ex nunc (okamžikem, kdy projev vůle došel obdarovaného). Označením konkrétního závadného chování ve výzvě k vrácení daru je pak dán okruh sporných skutečností, které jsou předmětem dokazování.

11. Podle rozsudku Nejvyššího soudu sp. zn. 22 Cdo 1620/2001, ze dne 12. 12. 2002 úkon směřující k vrácení daru ve smyslu § 630 obč. zák. může být obsažen přímo i v žalobě. Je-li úkon obsahující vrácení daru obsažen v žalobě, nastanou zamýšlené právní účinky jednostranného hmotněprávního úkonu dárce (zrušení darovací smlouvy a obnovení jeho vlastnictví ex nunc za splnění podmínek v ust. § 630 obč. zák.) okamžikem doručení žaloby darovanému.
12. Žaloba v souzené věci neobsahuje výzvu k vrácení daru, neboť žalobce se v žalobě domáhá určení vlastnického práva s odkazem na listinu označenou jako odstoupení od darovací smlouvy a žádost o vrácení daru ze dne 20. 7. 2015, která obsahuje formulaci výtek žalobců k chování žalované 1. v 21 bodech, a to v návaznosti na závazek žalované 1. v darovací smlouvě, že tato poskytne žalobcům v době jejich stáří nebo jiných závažných případech náležitou pomoc a péči. V této souvislosti odkazovali na smlouvu o zřízení věcného břemene a z této vyplývající práva žalobců týkající se doživotního bydlení v předmětném domě, užívání společných prostor, používání pozemků atd. Tento nedostatek nemohlo zhojit ani další podání žalobců ze dne 20. 9. 2016 v průběhu řízení, kdy upřesnili svá skutková tvrzení, v němž za zásadní považují striktní odmítání jejich proseb v souvislosti se zhoršujícím zdravotním stavem, přičemž uvedli případy, kdy žalovaná 1. měla odmítnout zajištění odvozu žalobců do zdravotnického zařízení ve vztahu k době od 27. 8. 2013 do 9. 3. 2016. Odvolací soud proto vycházel pouze z listiny ze dne 20. 7. 2015 označené jako odstoupení od darovací smlouvy a žádost o vrácení daru, přičemž se nejprve zabýval tím, zda důvody uvedené v odstoupení od darovací smlouvy byly dostatečně určité.
13. V úvodu listiny ze dne 20. 7. 2015 je uvedeno, že současně s darovací smlouvou byla uzavřena smlouva o zřízení věcného břemene, v níž se žalovaná 1. zavázala poskytnout v době stáří nebo jiných závažných případech náležitou pomoc a péči. „V posledních několika letech zájem natolik upadl a chování se natolik zhoršilo, že jsme byli nuceni obstat si odvoz na poslední operaci jiným způsobem. Jelikož se chystáš za každou cenu stavět dům, ve kterém chceš bydlet bez nás, domníváme se, že z tvé strany do budoucna nemůžeme nadále očekávat sjednanou pomoc ve stáří. V posledních několika letech se nás pokoušíš vystavovat neustálému zvyšujícímu se psychickému nátlaku a byl dokonce učiněn pokus o fyzické napadnutí tvým manželem. Máme strach o život a zdraví, když se i před zdravotní stav musí zamykat. Dále Ti nemůžeme odpustit, že jsi nás vykážala ze společných prostor, které dle smlouvy můžeme užívat a které jsme museli vystěhovat. Neustále spolu s manželem narušuješ soužití a užívání břemene, ke kterému jsi se darovací smlouvou zavázala. I přes různé námi navrhané smírné řešení, na které jsi nepřistoupila (nekompromisně požaduješ vyplacení 1. mil. Kč na stavbu domu), nám po dobu několika let neustále formou větších i drobných ústrků ubližuješ“.
14. Výše uvedené jsou pouze obecně formulované výhrady žalobců k chování žalované 1. a z převážné části souvisí s tím, že mají za to, že porušuje jejich vzájemnou smlouvu o zřízení věcného břemene. Žádný z výše uvedených důvodů není konkretizován tak, aby mohl být předmětem dokazování. Pokud žalobci žalované 1. vytýkali, že nepřistoupila na smírné řešení a požaduje vyplacení částky 1. mil. Kč, nemůže se jednat o důvod, pro který by mohli požadovat vrácení daru.

15. Pokud jde o důvody, které jsou uvedeny pod body 1-5, tj., že ze strany tvého manžela a za tvé přítomnosti byl učiněn pokus o fyzické napadení (1.), dlouhodobý psychický útlak, kterým nás záměrně vystavuješ, dosáhl takového stupně, že nejsme schopni jej nadále snášet a musíme vyhledat péči odborného lékaře (2.), v rozporu s darovací smlouvou se o nás nestaráš - 33 návštěv u doktora, 8 operací - žádný zájem o zdravotní stav, byli jste na návštěvě na stejném patře v nemocnici a neprojevila jsi zájem o zdravotní stav (3.), v rozporu s darovací smlouvou jsi nám zakázala vstupovat na některé části pozemku - zákaz vstupu na travnatou plochu na zahradě, kudy se chodilo ke skleníku(4.) a v rozporu s darovací smlouvou odepíráš nám spoluužívání zemědělských pozemků - necháváš si celý deputát za nájem pozemku (5), ani v jednom ze shora uvedených bodů není uvedena dostatečně určitě skutečnost, v níž spatřují žalobci hrubé porušení dobrých mravů, přičemž chybí podrobnější popis okolností skutku a kdy k jednotlivým skutkům došlo.
16. Pokud jde o důvody uvedené pod bodem 6, 7 a 8 (tj. navyšování údajné částky na opravy domu, aby dosáhla neoprávněné výplaty případné kompenzace, předkládání nepravdivých kalkulací, které s manželem údajně investovali do domu, zkresené a účelově upravené podklady k soudnímu jednání, nucení k přistoupení na vyplacení určených částek, vyplacení 1.000.000 Kč, vydírání členů rodiny za účelem získání peněz za dům, který jí byl věnován), pak bez ohledu na to, že ani tyto důvody nejsou dostatečně určité a srozumitelné, nemohou být významné při posuzování dobrých mravů význam, neboť v nich nelze spatřovat hrubé porušení dobrých mravů. Jedná se o skutečnosti, které by měly vliv na vypořádání mezi účastníky z důvodu tvrzeného zhodnocení darované nemovitosti.
17. Stejně tak nemohou být významné důvody uvedené pod bodem 10 (záměr postavit nový dům v jiné lokalitě, dárci se nemohou spoléhat na poskytnutí péče, k čemuž se zavázala v darovací smlouvě) a bodem 11 (vzhledem k záměru postavit nový dům příjmům a výdajům rodiny a zdravotního stavu manžela se obávají, že pravděpodobně finančně nezvládne žalovaná 1. péči o dům, který jí darovali, a mají obavu, že si budou muset platit plné náklady na údržbu tohoto domu), neboť se jedná pouze o předpoklady dárců, aniž by byly nějak podloženy.
18. Pokud se jedná o důvody uvedené body 12, 13 a 14 [v rozporu s darovací smlouvou jsi vykážala z pozemku námi pozvané osoby, v rozporu s darovací smlouvou jsi nás vykážala z části zahrady museli jsme uvolnit léta obdělávaný kus půdy, ke kterému máme citový vztah), a z části společných prostor (prádelny)-musíme v našem věku s prádelním košem chodit po hůře schůdných schodech, případně delší trasou], pak ty opět nebyly dostatečně konkretizovány, neboť opět chybí popis okolností a časové určení. Jednotlivé důvody jsou neurčité a nesrozumitelné.
19. Pokud jde o důvod uvedený pod bodem 15, že „i přes naši žádost jsi nenechala upravit nástup na první schod hlavního schodiště, který je obtížně dostupný pro matku, která používá berle a pro další lidi našeho věku, kteří nás navštěvují, neboť výška schodu je 30 cm a podle normy ČSN mají mít výšku od 15-18 cm“, pak odvolací soud dospěl k závěru, že ačkoli tento důvod je určitý, nemůže být sám o sobě hodnocen tak, že se jedná o hrubý rozpor s dobrými mravy. Navíc z výpovědi žalované 1. bylo zjištěno, že „schod ve vstupní části domu byl vysoký od dokončení stavby domu, a B. měli v plánu, že jej upraví v rámci terénních úprav v roce 2012“. Pokud k tomu nedošlo, bylo to zřejmě z důvodů neshod mezi žalobci a žalovanou 1., které nastaly v roce 2012.
20. Pokud se jedná o důvody vymezené pod body 16, 17, 18 a 21 [v rozporu s darovací smlouvou nám odepíráš přístup do společných prostor (zamykání sklepu), v rozporu s darovací smlouvou nepřispívají obě strany poměrnou částku na inkaso, odepíráš nám právo volného příchodu a odchodu se svými potřebami a nechováš se k ostatním členům rodiny (bratrům a jejich rodinám) ve smyslu dobrých mravů)], pak opět tyto důvody jsou neurčité z důvodu absence konkrétního popisu skutků a časového určení.
21. Pokud jde o důvod uvedený pod bodem 19 („nedbáš o dům ve smyslu dobrého hospodáře pravděpodobně proto, že jste se před několika lety rozhodli postavit si dům nový a na tomto domu a na nás Vám nezáleží - za několik posledních let nebyla provedena žádná údržba, rozpadá se plot

na mnoha místech, praská nopová folie, která má sloužit jako hydroizolace, jsou popraskané chodníky, křivé pochůzí plochy, parní kotel na tuhá paliva“), a pod bodem 20 („nemáš zájem na smírném řešení a klidném vzájemném soužití, které Ti bylo písemně několikrát nabídnuto“), opět se nejedná (aniž by k tomu bylo nutné provádět dokazování) o důvody, které by mohly samy o sobě vést k závěru, že ze strany obdarované se jedná o hrubé porušení dobrých mravů. Subjektivní představa žalobců, jak má žalovaná dbát o stav domu, jak se má chovat v rámci řešení konfliktu, který mezi nimi vznikl, nemůže být důvodem pro vrácení daru, nejedná se proto o významný důvod podle § 630 obč. zák.

22. Jak je uvedeno shora, odvolací soud dospěl k závěru, že důvody uvedené pod body 1-5, 6-11, 12-14, 16-18, 19-20, a 21, jsou jednak neurčitě, a nemohou splňovat náležitosti požadované občanským zákoníkem pro jednostranný právní úkon (§ 34 a násl.), neboť dárce neuvedli konkrétní skutečnosti, v nichž spatřují hrubé porušení dobrých mravů obdarované vůči nim nebo členům její rodiny. Jelikož ani žaloba v předmětné věci výzvu k vrácení daru neobsahuje, neboť v části, která obsahuje vylíčení rozhodujících skutečností (žalobní návrh rozsudečného výroku je procesně právním úkonem adresovaným soudu, který v sobě bez dalšího výzvu k vrácení daru obsahovat nemůže (srovnej usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 33 Cdo 5936/2016), nebyly ohledně těchto důvodů splněny předpoklady vrácení darovaných nemovitostí ve smyslu ust. § 630 obč. zákoníku. Nadto, jak již bylo uvedeno výše, důvody pod body 6-11, 19-20, nemohou být významné pro posouzení věci podle § 630 obč. zák.
23. Pokud jde o důvod uvedený pod bodem 15 (pouze v tomto případě se jednalo o určité vymezení důvodu), tento důvod nebyl odvolacím kvalifikován jako chování hrubě porušující dobré mravy ve smyslu ust. § 630 obč. zák. Předpokladem úspěšného uplatnění práva dárce je totiž jen takové chování obdarovaného, které lze s ohledem na všechny okolnosti případu kvalifikovat jako hrubé porušení dobrých mravů. Obvykle jde o porušení značné intenzity nebo o porušování soustavné, a to ať už fyzickým násilím, hrubými urážkami, neposkytnutím potřebné pomoci, atd. Ne každé chování, které není v souladu se společensky uznávanými pravidly slušného chování ve vzájemných vztazích mezi lidmi naplňuje znaky § 630 obč. zák. (srovnej rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 33 Cdo 2075/2011, ze dne 30. 4. 2013).
24. Z výše uvedených důvodů odvolací soud potvrdil rozsudek okresního soudu podle § 219 o. s. ř. jako věcně správný.
25. Odvolací soud v souladu s ust. § 224 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s ust. § 142 odst. 1 o. s. ř. změnil rozsudek v odstavci II. výroku o náhradě nákladů řízení mezi účastníky, okresní soud postupoval nesprávně. Jednak žalovaná 1. a 2. nejsou v pozici nerozlučných společníků podle § 91 odst. 2 o. s. ř., proto odvolací soud uložil žalobcům zaplatit náhradu nákladů řízení každé z nich samostatně.
26. Žalované 1. vznikly náklady řízení před okresním soudem v celkové výši 57.913 Kč. Ty sestávají z odměny za 2,5 úkonů právní služby po 3.100 Kč podle § 9 odst. 3 písm. a) ve spojení s § 9 odst. 4 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb. (příprava a převzetí zastoupení, sepsí vyjádření k žalobě a půl úkonu za vyjádření k návrhu na přistoupení žalované 2. do řízení), a za všechny tyto úkony režijní paušál po 300 Kč podle § 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb.). Dále odměna za celkem 13 úkonů právní služby po 2.480 Kč, s tím, že odměna byla snížena o 20 % podle § 12 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., neboť ve všech případech se jedná o společné úkony, které advokátka žalovaných činila za obě žalované (účast advokátky u jednání dne 6. 9. 2016, vyjádření, které se týkalo věci samé ze dne 18. 10. 2016, účast u jednání dne 25. 10. 2016, dále za účast u jednání dne 10. 1. 2017, 5. 9. 2017, 7. 11. 2017 a 5. 1. 2018 vždy za 2 úkony právní služby, neboť jednání v těchto dnech trvalo déle než 2 hodiny, za účast u jednání dne 20. 3. 2018 a 27. 4. 2018, a mimosmluvní odměna ve výši 1/2 za účast u jednání dne 4. 5. 2018, kdy byl vyhlášen rozsudek - § 11 odst. 2 písm. f) vyhlášky č. 177/1996 Sb.), za všechny tyto úkony náhrada hotových výdajů po 300 Kč podle § 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb. (tj. 14 x 300 Kč = 4.200 Kč), přičemž s ohledem na to, že advokátka zastupovala dvě žalované, byla žalované 1. byla příznána pouze polovina z této částky,

- tj. 2.100 Kč. Dále byla žalované 1. přiznána náhrada cestovného ve výši $\frac{1}{2}$ z částky 3.662,60 Kč (za cesty k jednáním v roce 2016 ve výši 414,40 Kč, za cesty k jednáním v roce 2017 ve výši 627,15 Kč a za cesty k jednáním v roce 2018 ve výši 790,40 Kč s tím, že v podrobnostech odvolací soud odkazuje na odůvodnění okresního soudu), $\frac{1}{2}$ z náhrady za ztrátu času z částky 3.600 Kč za celkem 36 půlhodin po 100 Kč, tj. 1.800 Kč a 21% DPH ve výši 10.051 Kč.
27. Pokud jde o žalovanou 2. té vznikly náklady řízení v celkové výši 51.561 Kč a sestávají z odměny za přípravu a převzetí zastoupení po 3.100 Kč a k tomu režijní paušál ve výši 300 Kč, tj. 3.400 Kč, a dále shodně jako u žalované 1. z odměny za celkem 13 úkonů právní služby po 2.480 Kč (tj. 32.240 Kč), odměny ve výši $\frac{1}{2}$ za účast u jednání, při kterém došlo pouze k vyhlášení rozhodnutí ve výši 1.240 Kč, $\frac{1}{2}$ náhrady hotových výdajů za 14 úkonů právní služby po 300 Kč, tj. 2.100 Kč, $\frac{1}{2}$ náhrady cestovného ve výši 1.832 Kč, a náhrady za ztrátu času ve výši 1.800 Kč, k tomu 21% DPH ve výši 8.948,50 Kč.
28. O nákladech odvolacího řízení bylo rozhodnuto dle ust. § 224 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s ust. § 142 odst. 1 o. s. ř. Žalovaným každé z nich vznikly náklady ve výši 6.907 Kč, které sestávají z odměny advokátky za 2 úkony právní služby (vyjádření k odvolání a účast u jednání odvolacího soudu) po 2.480 Kč a dále $\frac{1}{2}$ z částky 600 Kč představující náhradu hotových výdajů za 2 úkony právní služby (tj. 300 Kč), $\frac{1}{2}$ náhrady cestovného v celkové výši 496 Kč za cestu z Opavy do Ostravy a zpět (při použití vozidla se spotřebou 7,2 l na 100 km, ceny motorové nafty 33,60 Kč, náhrada za použití vozu 4,10 Kč, ujetí celkem 76 km), tj. 248 Kč, a $\frac{1}{2}$ náhrady za ztrátu času za cestu z Opavy do Ostravy a zpět za 4 půlhodiny po 100 Kč podle § 14 odst. 2 vyhlášky č. 177/1996 Sb., tj. 200 Kč, a k tomu 21% DPH ve výši 1.199 Kč.
29. Žalobci byli zavázáni společně a nerozdílně zaplatit žalovaným 1. a 2. náklady řízení do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku dle § 160 odst. 1 o. s. ř. advokátce žalovaných podle § 149 odst. 1 o. s. ř.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat dovolání k Nejvyššímu soudu v Brně ve lhůtě dvou měsíců ode dne doručení jeho písemného vyhotovení, prostřednictvím soudu, který ve věci rozhodoval v prvním stupni, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak.

Ostrava 14. února 2019

JUDr. Lenka Severová v. r.
předsedkyně senátu